

Bild 1
Sors egenhändigt skrivna titelblad.

FERNANDO SOR-AUTOGRAFER I SVERIGE

Av Kenneth Sparr

Fernando Sors kontakter med Sverige var säkerligen enbart indirekta, men i svenska bibliotek och samlingar finns några autografer som kan vara värd ett närmare studium. De ger också prov på att Sors intresse inte enbart begränsades till gitarren. Som Brian Jeffery redan påpekat finns i Kungl. musikaliska akademiens bibliotek en autograf av Sor, "Duett for the Piano forte Composed on several Swedish National airs and respectfully Dedicated to the Baroness De Rehausen by F. Sor" (signum I 4779. Handskriften består av inalles 12 sidor och är möjligen förlaga till den tryckta utgåvan, som publicerades av Falkner's Ope-

Bild 2
Titelbladet till den tryckta utgåvan med Sors namnteckning längst ner till höger.

ra Music Warehouse i London "where may be had all Mr. Sor's Publications". Det tryckta häftet, som har en något förändrad titel: "A Duett for Two performers on the Piano Forte Composed on Several Swedish National Airs & Respectfully Dedicated by Permission to the Baroness Rehausen by F. Sor", finns också i Kungl. musikaliska akademiens bibliotek (signum Pb). Sor komponerade en del musik för piano, däribland också fyrhändig, i synnerhet under sin vistelse i London 1815–1823. Denna "duett" har troligen tillkommit 1815–1818 och anledningarna till att Sor valde just svenska folkliga melodier till underlag är flera. Intresset för den folkliga kulturen är ett av den romantiska periodens uttryck, men anledningen till den svenska anknytningen är att söka i den person som Sor tillägnade sin komposition. Baronessan, eller med svenska språkbruk friherrinnan, Harriet Louisa von Rehausen tillhörde visserligen den irländska viscountätten Bulkeley men var gift med svensken Gotthard Mauritz von Rehausen, "envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire" (!) vid det engelska hovet. Ett sammanträffande har säkerligen skett mellan Sor och familjen Rehausen. För övrigt tillägnade Sor "Mlle F. Rehausen" tre valser

Bild 3
Andante largo och början på Allegro moderato i autograf av Sor.

för fyrahändigt piano, som också publicerades i London vid denna tid. Mademoiselle Reuhäusen hette Francesca Lovisa, dotter till de tidigare nämnda, och var vid tiden för Sors uppehåll i London 12–15 år gammal. Kanske var det mor och dotter som tillsammans spelade dessa verk av Sor? Tyvärr finns ingen uppgift varifrån dessa häften har kommit till biblioteket. De förvärvades 1926 och det är väl inte helt uteslutet att de ursprungligen kommer från familjen Reuhäusen. I de båda tryckta häftena har för övrigt Sor skrivit sitt namn.

Bild 4
Andante largo och början på Allegro moderato i den tryckta utgåvan.

En annan Sor-autografi, uppenbarligen okänd för Jeffery, befinner sig i Stiftelsen Musikturens främjande. Titeln lyder: "Boléro à deux Voix pour l'album de W. d'Henneville . . . par son très dévoué F. Sor" och texten börjar med "Me preguntó mi amigo. . .". Boléron eller "seguidilla boléro" hör till de spanska sångerna och Sor använde både pianot och gitarren som ackompanjemangsinstrument. Sor ger själv i sin artikel "Le Boléro" en historik och förklaring av termerna "seguidilla" och "boléro". Seguidillan är en dikt, ibland tonsatt och om den anpassades till dansformen "boléro" så kallades den helt enkelt för "seguidilla boléro", men ofta skrev man bara "boléro". Sången "Me preguntó mi

Bild 5
Bolero à deux voix i autograf av Sor.

"amigo" publicerades av Meissioner i samlingen "Tres SEGUIDILLAS Boleras A DOS VOCES con Acompanamiento de Piano Forte . . .", som trycktes i Paris 1826–1828. Handskriften i Stiftelsen Musikkulturens främjande är inte daterad och kan ha tillkommit före eller efter 1830. Det är också osäkert när handskriften kommit till Sverige, men det kan mycket väl ha skett under 1900-talet.

Ett dokument av annat innehåll skrivet av Sor finns i Daniel Fryklunds samling. Det är ett kvitto, som lyder: "Je declare ceder en toute propriété à M. Pacini l'oeuvre 22 dont le titre vingt quatre Pièces progressives pour la Guitare. Paris le 8 aout 1832. Ferdinand Sor." (i översättning ungefär: Jag tillkännager härmed att jag överläter hela äganderätten åt herr Pacini av mitt opus 22 med titeln tjugofyra progressiva stycken för gitarr. Paris den 8 augusti 1832. . .). Antoine-François-Gaétan Pacini efterträddes Meissioner som förläggare åt Sor, vilket av upphovsrättsliga skäl har fått till konsekvens att mycket av den musik Sor skrev efter 1828 i dag är nästan okänd! Det angivna opustalet, 22, i kvittot är något förbryllande. Enligt Jefferys numrering är nr 22 "Grande Sonate pour Guitare Seule", publicerat 1825 av Meissioner. "Vingt-quatre petites Pièces Progressives" är i stället angivet som opus 44 och samlingen publicerades i mars 1831 av Pacini. Kvittot bör rimligen höra i hop med den sistnämnda samlingen trots de skiljaktiga opusnumreringarna och det faktum att det skrevs mer än ett år efter det att samlingen publicerats.

Litteratur

- Jeffery, Brian, Fernando Sor: composer and guitarist. — London, 1977.
 Sor, Fernando, Seguidillas for voice and guitar or piano/edited by Brian Jeffery. — London, 1976.
 Fryklund, Daniel, Bidrag till gitarristiken (i Svensk tidskrift för musikforskning 1931, s. 24).

SUMMARY

FERNANDO SOR AUTOGRAPHS IN SWEDEN

by Kenneth Sparre

Fernando Sor's links with Sweden were doubtless indirect, but there are a number of autographs in Swedish libraries and collections which may deserve closer study and which serve to show that Sor's interest was not confined only to the guitar. As has already been observed by Brian Jeffery, the Library of the Royal Academy of Music in Stockholm has an autograph by Sor, "Duett for the Piano forte Composed on several Swedish National airs and respectfully Dedicated to the Baroness de Rehausen by F. Sor" (catalogue no. I 4779). This manuscript, running to twelve pages altogether, may be the prototype of the printed edition published by Falkner's Opera Music Warehouse in London, "where may be had all Mr. Sor's publications". The printed version, which carries a somewhat amended title, "A Duett for Two performers on the Piano Forte Composed on Several Swedish National Airs & Respectfully Dedicated by Permission to the Baroness Reuhausen by F. Sor", is also in the Library of the Royal Academy of Music (catalogue reference Pb).

Three waltzes by Sor for piano duet were dedicated to the baroness's daughter, "Mlle F. Rehausen", and these too were published in London at about the same time.

Another Sor autograph, apparently unknown to Jeffery, is in the possession of the Foundation for the Promotion of Musical Culture. Its title reads as follows: "Boléro à deux Voix pour l'album de W. d'Henneville . . . par son très dévoué F. Sor"; and the words begin: "Me preguntó mi amigo . . .". The boléro or "seguidilla boléro" belongs to the Spanish songs, and Sor used both the piano and the guitar for accompaniment. In his article "Le Boléro", Sor himself describes the historical background and significance of the terms "seguidilla" and "boléro". The seguidilla is a poem, sometimes set to music, and if adapted to the "boléro" dance form it was termed, purely and simply, "seguidilla boléro", although this was frequently abbreviated to "boléro". The song "Me preguntó mi amigo" was published by Meissioner in the collection "Tres SEGUIDILLAS Boleras A DOS VOCES con Accompanamiento de Piano Forte . . .", which was printed in Paris between 1826 and 1828. The MS belonging to the Foundation for the Promotion of Musical Culture is undated and can have materialized either before or after 1830. We cannot be sure when it came to Sweden either, but this may very well have been during the present century.

A different kind of document from Sor's hand is to be found in the Daniel Fryklund Collection. This is a receipt, reading as follows: "Je declare ceder en toute propriété à M. Pacini l'oeuvre 22 dont le titre vingt quatre Pièces progressives pour la Guitare. Paris le 8 aout 1832. Ferdinand Sor." (Freely translated: "I hereby assign to M. Pacini all rights to my Opus 22, entitled Twenty-Four Progressive Pieces for the Guitar. Paris, 8th August 1832 . . .") Antoine-François-Gaétan Pacini succeeded Meissioner as Sor's publisher, with the result that — for copyright reasons — a great deal of the music composed by Sor after 1828 is practically unknown today! The reference in the receipt to an Opus 22 is rather puzzling. According to Jeffery's numbering, No. 22 is a "Grande Sonate pour Guitare Seule", published by Meissioner in 1825. "Vingt-quatre petites Pièces Progressives" is instead referred to as Opus 44, and the collection was published in March 1831 by Pacini. The receipt is presumably connected with this collection, in spite of the different opus numbers and in spite of its having been written more than a year after the collection was published.

Bibliography

- Jeffery, Brian, Fernando Sor: composer and guitarist. London, 1977.
Sor, Fernando: Seguidillas for voice and guitar or piano, edited by Brian Jeffery. London, 1976.
Fryklund, Daniel: Bidrag till gitarristiken (*Svensk tidskrift för musikforskning* 1931, p. 24).

